

Právo a judikatúra v praxi

7 | 2026

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Doručovanie písomností na poslednú známu adresu zamestnanca**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4CdoPr/5/2023 zo dňa 28. 5. 2024
- 2. Prevod práva nájmu po vyhlásení konkurzu na majetok nájomcu**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo/3/2023 zo dňa 28. 5. 2024
- 3. Právne dôsledky uznania záväzku**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/13/2023 zo dňa 29. 5. 2024
- 4. K odmene štatutára pri absencii zmluvy, ak funkcia zahŕňa aj prenesený výkon v komanditných spoločnostiach; uplatnenie po skončení funkcie a otázka poctivého obchodného styku**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Cob/29/2025 zo dňa 17. 3. 2026
- 5. Záložné právo zriadené zabezpečovacím opatrením má povahu zabezpečovacieho práva v zmysle § 8 zákona č. 7/2005 Z. z.**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5ObdoK/4/2025 zo dňa 3. 3. 2026
- 6. Dôkazná sila znenia spoločenskej zmluvy a vyhlásenia správcu vkladu pri spore ohľadom zaplatenia vkladu spoločníka do základného imania**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 7Cob/113/2023 zo dňa 26. 6. 2025
- 7. Predloženie lekárskeho posudku odôvodňujúceho uzavretie dohody o skončení pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. c) ZP až dodatočne a nárok na odstúpné**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 1CoPr/1/2025 zo dňa 24. 7. 2025
- 8. Dojednanie zosplatnenia úveru v prípade smrti pôvodného dlžníka ako neprijateľná zmluvná podmienka**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9CoCsp/29/2024 zo dňa 29. 10. 2024
- 9. Údaj o odstúpení od konkurenčnej doložky nie je informáciou, ktorú musí zamestnávateľ poskytnúť podľa § 29 Zákonníka práce**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8CoPr/9/2023 zo dňa 26. 9. 2023
- 10. Nejednoznačná formulácia upozornenia príslušníka na rozpor príkazu nadriadeného so všeobecne záväznými predpismi a jej posúdenie v prospech príslušníka**
Rozsudok Správneho súdu Košice sp. zn. 5S/80/2024 zo dňa 26. 6. 2025
- 11. Zmena petitu po úmrtí žalobcov z určenia vlastníctva na určenie, že veci patria do dedičstva, nie je v rozpore s § 371 CSP**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/62/2024 zo dňa 11. 12. 2025
- 12. Nedostatok záujmu a snahy matky chrániť deti pred nevhodným prostredím ako hrubé porušenie dobrých mravov odôvodňujúce vrátenie daru**
Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 9Co/180/2025 zo dňa 17. 3. 2026
- 13. Náklady podľa § 380 ObchZ sa nemusia týkať len vecí, ktoré boli poškodené; môžu zahŕňať aj náklady na overenie, či škoda nevznikla aj na iných veciach**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Cob/65/2024 zo dňa 8. 10. 2025
- 14. Platnosť dohody o urovnaní, ak sa ňou vysporiadava pôvodne neplatná zmluva; ochrana spotrebiteľa musí byť zachovaná, aj keď kvázipodnikateľ nemá oprávnenie na podnikanie**
Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 17Co/30/2025 zo dňa 30. 06. 2025
- 15. K náhrade nemajetkovej ujmy spôsobenej úmrtím blízkeho v dôsledku pracovného úrazu, ak úraz zaviniť zosnulý**
Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 8Co/157/2024 zo dňa 8. 8. 2025

1. Doručovanie písomností na poslednú známu adresu zamestnanca

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4CdoPr/5/2023 zo dňa 28. 5. 2024

Anotácia:

Predmetom rozhodovania bolo posúdenie, či zamestnávateľ doručoval písomnosť o skončení pracovného pomeru na správnu adresu zamestnanca, keď písomné potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti obsahovalo informáciu o zmenenej adrese, na ktorej sa bude žalobkyňa zdržovať. Súd riešil, aký význam má adresa uvedená na doklade o dočasnej pracovnej neschopnosti pre účely doručovania pracovnoprávných písomností. Súd sa zaoberal otázkou, akým spôsobom má zamestnanec oznámiť zmenu adresy na doručovanie a ktorá adresa je rozhodujúca pre splnenie povinnosti zamestnávateľa pri doručovaní. Posudzoval tiež podmienky vzniku účinkov náhradného doručenia v prípade neprevzatia zásielky zamestnancom.

Právna veta:

Z povahy veci vyplýva, že zamestnávateľ sa o adrese zamestnanca, na ktorú má doručovať písomnosti v zmysle § 38 ods. 2 Zákonníka práce, dozvie spravidla z oznámenia zamestnanca, vykonaného najčastejšie v súvislosti so vznikom pracovného pomeru, alebo v zmysle spomínaného § 81 písm. g) Zákonníka práce. V dôsledku sémanticky širšie koncipovaného pojmu „posledná známa adresa“ môže zamestnávateľ adresu, na ktorú doručuje zamestnancovi podstatné písomnosti podľa § 38 Zákonníka práce, zistiť aj z iného zdroja, napríklad od iných zamestnancov, od príbuzných zamestnanca, od poskytovateľov zdravotníckych služieb, od orgánov verejnej moci a pod. Z takto získaných informácií však smie zamestnávateľ vychádzať len za predpokladu, že sa na tejto adrese zamestnanec preukázateľne zdržuje a je možné mu na ňu riadne doručovať písomnosti. Takéto nadobudnutie poznatkov ohľadom adresy zamestnanca nepredstavuje právny úkon; ide o tzv. faktický úkon, ktorý je voči zamestnávateľovi účinný v momente, keď sa o ňom dozvie akýmkoľvek vierohodným (spoľahlivým) spôsobom. To platí aj v prípade „dočasnej adresy“, ktorá je z hľadiska doručovania písomností zamestnávateľa rovnako významná, samozrejme len po dobu, po ktorú sa zamestnanec na takom mieste zdržuje, prípadne sa má zdržovať. Z uvedeného vyplýva, že zamestnanci, ktorí majú po dobu dočasnej pracovnej neschopnosti, dovolenky, starostlivosti o člena rodiny, vojenskej služby, alebo z iných obdobných dôvodov dočasne inú adresu, môže po dobu „aktuálnosti“ takejto adresy zamestnávateľ, ktorý sa o tom dozvedel, doručovať svoje písomnosti len na túto „dočasnú adresu“ a že doručenie na inú adresu je neúčinné.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Doručovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 311/2001 Z. z. – § 38

2. Prevod práva nájmu po vyhlásení konkurzu na majetok nájomcu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo/3/2023 zo dňa 28. 5. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie sa zaoberá posúdením oprávnenia likvidátora spoločnosti uzatvárať dodatky k nájomným zmluvám a predlžovať trvanie zmluvných vzťahov. Súd v ňom skúmal, či na základe neplatného právneho úkonu likvidátora môžu vzniknúť majetkové práva, ktoré je správca konkurznej podstaty oprávnený zaradiť do súpisu majetku úpadcu. Zároveň sa zaoberal otázkou, či sa dotknutý vlastník nehnuteľnosti môže domáhať vylúčenia takýchto domnelých práv zo súpisu konkurznej podstaty prostredníctvom excindačnej žaloby.

Právna veta:

Pokiaľ prenajímateľ v priebehu nájomného vzťahu svojím jednostranným právnym úkonom, adresovaným nájomcovi, udelí súhlas „s prevodom práva nájmu“, ktorý má predstavovať zmenu v osobe nájomcu v rámci existujúceho zmluvného záväzkového právneho vzťahu, bez zmeny jeho obsahu, tak pred tým, než k takému „prevodu práva nájmu“ z nájomcu na tretiu osobu dôjde, prenajímateľovi nič nebráni svoj súhlas odvolať. Ide totiž o prejav jeho právnej moci nad vecou (predmetom nájmu), ktorá na nájomcu (detentora) neprechádza, a to bez ohľadu na to, či nájomca nájomné už zaplatil. Iba prenajímateľ môže dispozične určiť, komu chce zveriť užívanie veci do nájmu. Z povahy nájomného vzťahu vyplýva, že súhlas prenajímateľa sa má týkať určitého konkrétneho subjektu (fyzickej alebo právnickej osoby), v opačnom prípade by len všeobecne do budúcnosti vyjadrený súhlas s „prevodom nájmu“ mohol byť považovaný len za prejav ochoty k prípadnej zmene nájomcu, ale nie ako súhlas prenajímateľa k akémukoľvek nájomcovi. Preto na právo prenajímateľa odvolať takýto predtým udelený jednostranný (všeobecný) súhlas, nemôže mať vplyv okolnosť, že po vyhlásení konkurzu na majetok nájomcu (úpadcu) bolo správcom do súpisu konkurznej podstaty za účelom jeho speňaženia zahrnuté ako „aktívum“ znalcom ocenené „právo prevodu nájmu“ podmienené predtým udeleným súhlasom prenajímateľa. Samotná skutočnosť, že dôjde k oceneniu „práva prevodu nájmu“ ako aktíva úpadcu znalcom, nezakladá ani nepotvrďuje existenciu tohto práva, keďže ocenenie je výsledkom posudku odborníka o skutkovej (nie právnej) otázke, ktorou je výhradne stanovenie (odhad) ceny, peňažnej hodnoty predmetu ocenenia vymedzeného objednávatelom posudku.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Nájomná zmluva, Konkurz

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 663

3. Právne dôsledky uznania záväzku

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/13/2023 zo dňa 29. 5. 2024

Anotácia:

Dovolací súd v tomto konaní posudzoval hmotnoprávne účinky uznania záväzku vyplývajúceho z opakovaných dodávok tovaru a služieb, predovšetkým otázku, či uznanie záväzku môže viesť k vzniku jediného nového záväzku nahradením viacerých čiastkových záväzkov. Zároveň sa zaoberal možnosťou považovať jednostranný započítací prejav za uznanie záväzku a jeho vplyvom na plynutie premlčacej doby. V neposlednom rade súd skúmal procesné podmienky prípustnosti dovolania, najmä požiadavku, aby rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia predložených právnych otázok a aby nešlo o otázky len akademickej či hypotetickej povahy.

Právna veta:

Právnym dôsledkom uznania záväzku podľa § 323 OBZ je vznik vyvrátiteľnej domnienky, že záväzok v čase jeho uznania existoval a začatie plynutia novej štvorročnej premlčacej doby. Z právnej úpravy uznania záväzku obsiahnutej v § 323 OBZ nevyplýva, že by zákon s uznaním záväzku spájal účinky nahradenia pôvodných záväzkov novým záväzkom (práva novácia v zmysle § 570 ods. 1 OZ). Uvedené by bolo možné uskutočniť výlučne dohodou zmluvných strán.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Uznanie záväzku, Novácia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 323

4. K odmene štatutára pri absencii zmluvy, ak funkcia zahŕňa aj prenesený výkon v komanditných spoločnostiach; uplatnenie po skončení funkcie a otázka poctivého obchodného styku

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Cob/29/2025 zo dňa 17. 3. 2026

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o vyplatenie odmeny za výkon funkcie člena štatutárneho orgánu akciovej spoločnosti. Žalobca si nárok na odmenu vyčíslil osobitne za výkon funkcie štatutárneho orgánu žalovaného a osobitne za „prenesený“ výkon funkcie štatutárneho orgánu v ďalších trinástich spoločnostiach, v ktorých bol štatutárom samotný žalovaný. Súd 1. inštancie žalobu zamietol. Pokiaľ išlo o nárok na odmenu za „prenesený“ výkon funkcie štatutárneho orgánu v ďalších (komanditných) spoločnostiach, považoval nárok za duplicitný k nároku na odmenu za výkon funkcie štatutárneho orgánu žalovaného, pretože jeho pôsobenie v predmetných spoločnostiach bolo podľa názoru súdu stále len výkonom jeho funkcie v žalovanom. Druhý nosný dôvod pre zamietnutie žaloby podľa súdu spočíval v rozpore uplatnenia nároku s poctivým obchodným stykom, pretože žalobca po celú dobu funkciu vykonával bez písomnej zmluvy o výkone funkcie, resp. mandátnej zmluvy a odmenu za jej výkon začal riešiť až po skončení funkcie v predstavenstve žalovaného.

Žalobca v podanom odvolaní okrem iného namietal, že súd 1. inštancie nesprávne rozdelil nárok na 2 samostatné nároky; suma uplatnená ako odmena za „prenesený“ výkon funkcie štatutárneho orgánu v komanditných spoločnostiach bola z celku vyčlenená len kvôli zdôvodneniu jej výšky z hľadiska náročnosti, celková požadovaná odmena je ale stále uplatňovaná ako jeden nárok na odmenu za výkon funkcie člena štatutárneho orgánu žalovaného. Krajský súd Bratislava dal žalobcovi za pravdu, a to aj čo do nesprávnosti názoru súdu 1. inštancie ohľadom posúdenia uplatnenia nároku v rozpore s poctivým obchodným stykom.

Právna veta:

- I. Žalobou uplatnený nárok nemožno považovať za dva samostatné nároky.
- II. Napriek tomu, že nárok a výpočet odplaty je špecifikovaný vo vzťahu aj k tzv. prenesenému výkonu pôsobnosti člena štatutárneho orgánu v 13 spoločnostiach lekární, nárok uplatnený žalobou vychádza z postavenia žalobcu v štatutárnom orgáne žalovaného (člena predstavenstva žalovaného), nakoľko postavenie žalobcu vo vzťahu k 13 lekárniam je založené výkonom pôsobnosti štatutárneho orgánu v žalovanom. Výkon pôsobnosti vo vzťahu k 13 lekárniam spadá pod záťažnosť člena predstavenstva žalovaného, t. j. ak súd dospel k záveru, že žalobcov nárok na odplatu za výkon funkcie člena predstavenstva žalovaného je daný, je právnou otázkou výška nároku, t. j. výška obvyklej odplaty. Nejedná sa o odplatu z iného právneho dôvodu, ale stále o tú istú odplatu podľa § 571 ods. 1 ObZ.
- III. Je nedôvodné sankcionovať žalobcu za to, že nevynaložil iniciatívu na uzatvorenie zmluvy v jeho prospech a nárok si uplatnil zo zákona. Zo skutkových tvrdení a skutočností preukazovaných v tomto spore, nemá odvolací súd za preukázané, že by sa žalobca dopustil konaní, ktoré by bolo spôsobilé vylúčiť vznik nároku.
- IV. Žalovaným tvrdené uprednostňovanie záujmu žalobcu pred záujmom spoločnosti, vytýkanie pasivity, neiniciovanie konania pre priznanie zmluvnej odplaty, neuplatňovanie práv v zmysle splnomocnenia, ktoré namietal žalovaný, nie je spôsobilé vylúčiť nárok žalobcu na zákonnú obvyklú odplatu aplikáciou § 265 ObZ. Podľa názoru odvolacieho súdu neboli preukázané skutočnosti, pre ktoré by bolo možné dospieť k záveru, že žalobca postupoval ľstivo, príp. iným spôsobom vylučujúcim vznik nároku pre rozpor so zásadami poctivého obchodného styku.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Obchodné spoločnosti, Zákonný zástupca podnikateľa, Zastupovanie právnickej osoby

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 66 ods. 6, § 101, § 571 ods. 1, § 265

5. Záložné právo zriadené zabezpečovacím opatrením má povahu zabezpečovacieho práva v zmysle § 8 zákona č. 7/2005 Z. z.

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5ObdoK/4/2025 zo dňa 3. 3. 2026

Anotácia:

Predmetom dovolacieho konania bolo vyriešenie kľúčovej právnej otázky, či sudcovské záložné právo zriadené zabezpečovacím opatrením súdu predstavuje zabezpečovacie právo v zmysle konkurzného práva a zakladá veriteľovi postavenie zabezpečeného veriteľa.

Právna veta:

Správnym riešením de lege lata je priznať sudcovskému záložnému právu postavenie zabezpečovacieho práva podľa § 8 ZKR, ak vzniklo pred vyhlásením konkurzu a v rozhodnom čase trvalo, pričom účinky konkurzu sa prejavujú výlučne v spôsobe jeho realizácie, nie v popretí jeho existencie alebo právnej povahy.

Právna oblasť: Civilné procesné právo, Obchodné právo, Konkurz a reštrukturalizácia

Právny inštitút: Civilné konanie, Konkurzné konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 343 ods. 1
7/2005 Z. z. – § 8, § 167f ods. 4

6. Dôkazná sila znenia spoločenskej zmluvy a vyhlásenia správcu vkladu pri spore ohľadom zaplatenia vkladu spoločníka do základného imania

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 7Cob/113/2023 zo dňa 26. 6. 2025

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia s.r.o.; išlo o uznesenie o vylúčení spoločníka pre nespĺnenie povinnosti úhrady vkladu do základného imania. Žalobca (vylúčený spoločník) sa bránil, že vklad splatil a odvolával sa na znenie spoločenskej zmluvy, ktoré uvádzalo, že všetci spoločníci splatili vklad v celom rozsahu už pred vznikom spoločnosti; splatenie vyplývalo tiež z vyhlásenia správcu vkladu. V konaní sa ukázalo, že o splatení vkladu ostatných spoločníkov existovali dôkazy – príjmový doklad a výpis z účtu; o zaplatení zo strany žalobcu ale doklad chýbal, hoci tento tvrdil, že peniaze odovzdal osobne do rúk inému spoločníkovi. Súd 1. inštancie mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že žalobca vklad reálne nesplatil a konštatovanie správcu vkladu ani ustanovenie spoločenskej zmluvy v danom prípade nebral ako dôkaz o opaku.

Krajský súd Bratislava ale so súdom 1. inštancie nesúhlasil. Uviedol, že ustanovenia spoločenskej zmluvy a vyhlásenie správcu vkladu nemožno vnímať formalisticky, pretože registrovému súdu sa majú predkladať listiny, ktorých obsah zodpovedá skutočnému stavu. Pokiaľ teda podľa neho neexistuje písomný dodatok, ktorý by relevantné znenie spoločenskej zmluvy ohľadom spôsobu splatenia vkladov zmenil, musí sa podľa neho vychádzať zo zápisov v obchodnom registri a z listín založených v zbierke.

Právna veta:

- I. Odvolací súd súhlasí s názorom žalobcu, že v tomto prípade, iný dôkaz (doklad) o splatení vkladu pred vznikom spoločnosti ako vyhlásenie správcu vkladu neexistuje. Ak chcel žalovaný disponovať aj iným (doplňujúcim) dokladom okrem vyhlásenia správcu vkladu, tak sa spoločníci mali v spoločenskej zmluve dohodnúť, že úhradu vkladu do základného imania vykonajú bezhotovostným prevodom na účet správcu vkladu a to pred vznikom spoločnosti, prípadne za správcu vkladu mali určiť banku. Avšak spoločníci žalovaného podľa ustanovení Spoločenskej zmluvy ... sa dohodli, že splatili svoj vklad v peniazoch v celom rozsahu pred vznikom spoločnosti (čl. 6 Spoločenskej zmluvy), čo aj vyplýva z vyhlásenia správcu vkladu ... ako dôkazu podľa § 60 ods. 4 Obchodného zákonníka. Odvolací súd dodáva, že v súdnej veci sa nejednalo o vyhlásenie správcu vkladu, v ktorom by správca vkladu uviedol vyššiu sumu ako je splatená.
- II. V prípade písomnej zmeny Spoločenskej zmluvy žalovaného ... v článku 6, súd prvej inštancie vyhodnotí zmenené podmienky a lehoty týkajúce sa povinnosti žalobcu ako spoločníka splatiť vklad s poukazom na § 113 Obchodného zákonníka. V prípade, že nebola písomná dohoda, pri posúdení splatenia vkladu žalobcu bude súd prvej inštancie vychádzať z listinných dôkazov, ktoré predložil žalobca s poukazom na to, že zápisy v obchodnom registri sú pravdivé a listiny uložené v zbierke listín zodpovedajú skutočnému stavu.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Spoločnosť s ručením obmedzeným

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 60 ods. 4, § 113 ods. 4, § 131
530/2003 Z. z. – § 9 ods. 5

7. Predloženie lekárskeho posudku odôvodňujúceho uzavretie dohody o skončení pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. c) ZP až dodatočne a nárok na odstupné

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 1CoPr/1/2025 zo dňa 24. 7. 2025

Anotácia:

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie nároku zamestnanca na vyplatenie odstupného pri skončení pracovného pomeru dohodou zo zdravotných dôvodov. Súd skúmal, či má na vznik nároku na odstupné vplyv časový moment predloženia formálneho lekárskeho posudku o zdravotnej spôsobilosti na prácu, ak bola pri podpise dohody predložená lekárska správa a posudok bol doručený v krátkom odstupe dodatočne. V konaní sa tak posudzoval výklad zákonných podmienok nároku na odstupné s ohľadom na dostatočnosť lekárskeho podkladu preukazujúceho stratu spôsobilosti vykonávať doterajšiu prácu.

Právna veta:

- I. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že žalobca predložil žalovanému už v súvislosti s uzavretím predmetnej dohody o skončení pracovného pomeru z 21.11.2023 aj lekársku správu lekára F. G. D., z ktorej vyplýva, že doterajšia práca kamionistu nie je pre žalobcu, so zreteľom na zistený zdravotný stav, vhodná. Taktiež bol zamestnávateľovi predložený posudok o zdravotnej spôsobilosti na prácu, o formálnom obsahu ktorého nemá ani odvolací súd pochybnosti a z ktorého vyplýva, že žalobca nie je naďalej spôsobilý vykonávať prácu vodiča nákladného motorového vozidla so zreteľom na svoj zdravotný stav. Tento lekárske posudok bol vyhotovený zdravotníckym zariadením ..., a preto jeho dôvodnosť a obsah nemožno spochybňovať a v tomto smere súhlasí s odvolacou argumentáciou žalovaného.
- II. Hoci existujú pochybnosti o tom, či skutočne bol tento posudok žalovanému predložený v čase podpisu dohody o skončení pracovného pomeru, neznamená to, že aj keď by bol posudok predložený dodatočne, mala by táto okolnosť znamenať stratu nároku žalobcu na vyplatenie odstupného v zmysle § 76 ods. 2 písm. c) Zákonníka práce.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Skončenie pracovného pomeru

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 311/2001 Z. z. – § 63 ods. 1 písm. c), § 76 ods. 1, ods. 2

8. Dojednanie zosplatnenia úveru v prípade smrti pôvodného dlžníka ako neprijateľná zmluvná podmienka

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9CoCsp/29/2024 zo dňa 29. 10. 2024

Anotácia:

Predmetom konania je posúdenie podmienok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti spotrebiteľského úveru vo vzťahu k dedičovi zomretého spoludlžníka a posúdenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Odvolací súd skúmal, či dojednanie v obchodných podmienkach, ktoré umožňuje zosplatnenie celého úveru z dôvodu úmrtia dlžníka bez dodržania zákonnej procedúry výzvy a omeškania, predstavuje absolútne neplatnú zmluvnú podmienku v neprospech spotrebiteľa. V konaní sa zároveň riešila otázka, či si dedič zachováva spotrebiteľský status a či sa mal súd zaoberať nárokom veriteľa aspoň v rozsahu dovtedy splatných jednotlivých splátok úveru, ak bolo zosplatnenie vyhodnotené ako neúčinné.

Právna veta:

- I. Ustanovenie zmluvy (Obchodných podmienok) je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v intenciiach ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko v neprospech spotrebiteľa, resp. jeho právnych nástupcov – dedičov, obchádza zákonodarcom stanovené podmienky platného zosplatnenia predpokladané ustanovením § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalovaná ako právna nástupkyňa pôvodného dlžníka dňom jeho smrti vstúpila na miesto poručiteľa a ostáva jej zachovaný spotrebiteľský status a všetky práva s ním späté.
- II. Zmluvná podmienka, v ktorej si banka dojednala pre prípad smrti (čo rovnako platí aj pre tie z dôvodov uvedených v obchodných podmienkach, ktoré sú nad rámec ustanovenia § 53 ods. 9 OZ) právo na zosplatnenie celého úveru mimo zákonný rozsah dôvodov v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 OZ, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko sa neprimerane v jeho prípade odchyľuje od ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana spotrebiteľa, Zmluva o úvere

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 53, § 565

9. Údaj o odstúpení od konkurenčnej doložky nie je informáciou, ktorú musí zamestnávateľ poskytnúť podľa § 29 Zákonníka práce

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8CoPr/9/2023 zo dňa 26. 9. 2023

Anotácia:

Súd posudzoval splnenie podmienok pre platnosť jednostranného odstúpenia zamestnávateľa od dohodnutej konkurenčnej doložky počas trvania pracovného pomeru. Súd v konaní preveroval, či je takýto úkon platný aj bez uvedenia konkrétnych dôvodov a či neodporuje dobrým mravom alebo princípu ochrany zamestnanca. Súčasne sa zaoberal otázkou, či zamestnávateľ mal povinnosť o úmysle odstúpiť od doložky informovať v predstihu v súvislosti s prechodom práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov.

Právna veta:

- I. Informácie o prípadnom odstúpení alebo ponechaní konkurenčnej doložky nepatria medzi informácie, ktoré musí zamestnávateľ poskytnúť zamestnancom písomne najneskôr jeden mesiac pred prechodom práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov (§ 29 Zákonníka práce).
- II. Odstúpenie od konkurenčnej doložky za okolností prechodu práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov nemá žiaden priamy dopad na pracovné, mzdové či sociálne podmienky u zamestnávateľa, nakoľko neobmedzuje zamestnanca po skončení pracovného pomeru v slobodnom výbere zamestnania. Odvolací súd tak považoval za opodstatnenú obranu žalovaného, že (negatívny) dopad na hospodárske a sociálne práva zamestnanca sa prejaví len realizáciou konkurenčnej doložky (po skončení pracovného pomeru), a v prípade ak zamestnávateľ od nej odstúpi, k zásahu do predmetných práv zamestnanca nedôjde, pretože uvedená skutočnosť má pozitívny dopad na práva zamestnanca, a preto predmetom oznámenia podľa § 29 Zákonníka práce nemusí byť prípadné odstúpenie od konkurenčnej doložky.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Nároky z pracovného pomeru

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 311/2001 Z. z. – § 29, § 83a

10. Nejednoznačná formulácia upozornenia príslušníka na rozpor príkazu nadriadeného so všeobecne záväznými predpismi a jej posúdenie v prospech príslušníka

Rozsudok Správneho súdu Košice sp. zn. 5S/80/2024 zo dňa 26. 6. 2025

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia štátnej tajomníčky ministerstva vnútra vo veci prepustenia príslušníka zo štátnej služby, ktoré bolo odôvodnené tým, že neuposlúchol písomný príkaz nadriadeného. Príkaz sa týkal odovzdania prístupových údajov ku kontu na sociálnej sieti Horskej záchranej služby. Príslušník pri prevzatí príkazu do tohto rukou vpísal, že ho nemôže uposlúchnuť, pretože účet na sociálnej sieti založil sám dobrovoľne bez nároku na odmenu a konto teda zruší, aby si Horská záchranná služba mohla založiť nové pod rovnakým názvom. V konaní sa okrem iného riešila otázka vplyvu poznámky, ktorú príslušník vpísal do prevzatého príkazu, na plnenie povinností príslušníka podľa príkazu.

Správny súd v Košiciach v uvedenej súvislosti upozornil, že aj keby nadriadený pokladal poznámku za irelevantnú v tom zmysle, že by z nej nebolo úplne zrejmé, že upozorňuje na rozpor príkazu so všeobecne záväznými právnymi predpismi, treba situáciu posúdiť v prospech adresáta príkazu. Nadriadený by preto mal aj v takýchto situáciách príkaz písomne potvrdiť, aby založil vznik povinnosti príslušníka konať podľa príkazu.

Právna veta:

- I. Správny súd v prvom rade hodnotil, či sa vyžaduje písomné potvrdenie príkazu aj v prípade, pokiaľ je samotný príkaz udelený v písomnej forme. V prvom rade je potrebné vychádzať z jazykového znenia § 69 ods. 4 zákona č. 315/2001 Z. z., v ktorom sa hovorí o potvrdení príkazu, pričom sa nerozlišuje medzi ústnym alebo písomným príkazom. V prípade interpretačnej nejasnosti je preto potrebné preferovať ústavo-konformný výklad, ktorý poskytuje väčšiu ochranu práv pre príslušníka ako adresáta príkazu. Preto správny súd konštatuje, že písomné potvrdenie sa vyžaduje taktiež pri písomne udelenom príkaze, pokiaľ príslušník namietol jeho rozpor so všeobecne záväzným právnym predpisom.
- II. Na uplatnenie postupu podľa § 69 ods. 4 zákona č. 315/2001 Z. z. postačuje, pokiaľ sa príslušník domnieva, že udelený príkaz je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, pričom na to nadriadeného upozorní. V takom prípade je nadriadený povinný príkaz potvrdiť, bez ohľadu na to, či skutočne príkaz odporuje všeobecne záväznému právnemu predpisu alebo nie. Pokiaľ nadriadený na splnení služobnej úlohy bez písomného potvrdenia príkazu trvá [a vo veci nehrozí nebezpečenstvo z omeškania], tak nesplnenie takto uloženej služobnej úlohy nie je porušením § 69 ods. 3 písm. a) zákona č. 315/2001 Z. z. Vo veci môže byť sporné, či písomná poznámka žalobcu skutočne upozorňuje na rozpor príkazu so všeobecne záväzným právnym predpisom. V prípade prípadných pochybností o povahe námietky voči príkazu, je nutné uprednostniť záver o tom, že námietka spadá do rozsahu § 69 ods. 4 zákona č. 315/2001 Z. z.. Takýto interpretačný prístup prispieva k ochrane subjektívnych práv príslušníka a bráni účelovému vyňatiu námietok voči rozkazom, nariadeniam, príkazom alebo pokynom z režimu písomného potvrdenia podľa § 69 ods. 4 zákona č. 315/2001 Z. z. Preto neobstojí vyjadrenie žalovaného o vecnej neopodstatnenosti písomnej námietky žalobcu.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Štátna služba

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 315/2001 Z. z. – § 69 ods. 3 písm. a), ods. 4, § 77

11. Zmena petitu po úmrtí žalobcov z určenia vlastníctva na určenie, že veci patria do dedičstva, nie je v rozpore s § 371 CSP

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/62/2024 zo dňa 11. 12. 2025

Anotácia:

Dovolačný súd v tomto konaní posudzoval hmotnoprávne podmienky prechodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na štát pri historických konfiškáciách a s tým súvisiacu platnosť zápisov vo verejných knihách. Zároveň sa zaoberal procesnou otázkou prípustnosti úpravy žalobného petitu v odvolacom konaní v dôsledku úmrtia pôvodných účastníkov konania a ich nahradenia dedičmi.

Právna veta:

- I. Keďže došlo k úmrtiu oboch pôvodných žalobcov, nastala potreba zmeny žaloby vo vzťahu k nim obom, keďže právni nástupcovia sa nemôžu domáhať určenia vlastníckeho práva na základe pôvodnej žaloby, ale určenia, že žalované nehnuteľnosti v stanovenom podiele patria do dedičstva po nebohom žalobcovi 1/ a po nebohej žalobkyne 2/ z dôvodu, že sa domáhali ku dňu ich smrti spoluvlastníctva týchto nehnuteľností. Nejde o klasickú zmenu žaloby, pretože predmet konania je naďalej totožný ako ten, o ktorom rozhodol súd prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsudku.
- II. Dovolačný súd je názoru, že žalobcami požadovaná zmena petitu je však iba prirodzeným dôsledkom úmrtia pôvodných žalobcov, t. j. zmeny v osobe žalobcov, keďže namiesto pôvodných žalobcov nastúpili do konania ich právni nástupcovia. Predmet konania vo svojej podstate zostáva totožný s pôvodnou žalobou, lebo požadovanou zmenou petitu je naďalej predmetom konania určenie vlastníctva pôvodných žalobcov k žalovaným nehnuteľnostiam s tým, že titulom ich vlastníckeho práva patria do dedičstva. Z toho vyplýva, že predmet konania touto úpravou (zmenou) petitu nie je dotknutý, v žiadnom smere zmenený. Pripustením zmeny žaloby (petitu) v tomto prípade nedôjde k zma- reniu preskúmania správnosti postupu a rozhodnutia v odvolacom konaní a nemá ani za následok zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku z tohto dôvodu.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Zmena žaloby, Určenie vlastníctva, Určenie, že veci patria do dedičstva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 371

12. Nedostatok záujmu a snahy matky chrániť deti pred nevhodným prostredím ako hrubé porušenie dobrých mravov odôvodňujúce vrátenie daru

Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 9Co/180/2025 zo dňa 17. 3. 2026

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní iniciovanom žalobou o vrátenie daru podanou švagrom žalovanej. Žalobca odôvodnil žalobu sčasti neverou žalovanej, kvôli ktorej sa malo rozpadnúť manželstvo s bratom žalobcu a sčasti nedostatočným záujmom o vlastné deti žalovanej (synovcov žalobcu, s ktorými mal mať žalobca nadštandardne blízky vzťah aj s ohľadom na to, že on sám bol bezdetný). Z vyjadrení žalovanej vyplynulo, že dôvodom prerušenia kontaktov s deťmi mala byť skutočnosť, že bývalý manžel a starší syn sa správajú neúctivo k ženám a mladšieho syna, ktorý bol zverený do starostlivosti otca, nevhodne ovplyvňujú a šikanujú a ponižujú. Súd 1. inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k názoru, že dôvody pre vrátenie daru neboli dané, keď správanie žalovanej nepovažoval za hrubo porušujúce dobré mravy.

Krajský súd Žilina však rozhodnutie prvoinštančného súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Za zásadné pochybenie považoval nevykonanie výsluchu žalovanej; zároveň však naznačil, že hoci nevera hrubým porušením dobrých mravov nie je, nezáujem žalovanej o jej vlastné deti (ktoré sú zároveň blízkymi osobami žalobcu), a to najmä nedostatočná iniciatíva vo vzťahu k mladšiemu synovi, o ktorom žalovaná tvrdí, že vyrastá v nevhodnom prostredí, by už intenzitu hrubého porušenia dobrých mravov mohli naplňovať.

Právna veta:

Z hľadiska hrubého porušenia dobrých mravov k členom rodiny žalobcu ako darcu, je potrebné komplexne skúmať nielen postoj žalovanej k bratovi žalobcu, ale predovšetkým k je vlastným deťom, najmä vo vzťahu k mal. I., ktorého napriek tomu, že o jeho otcovi tvrdila, že ho so starším bratom F. šikanujú a ponižujú, bez ďalšieho ponechala v starostlivosti jeho otca, brata žalobcu a nepreukázala, resp. prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne nedoložila do konania žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali ňou vyvinutú iniciatívu a snahu o zmenu výchovného prostredia mal. I. a vymanenia ho z prostredia, o ktorom tvrdí, že deštruuje jeho budúce vzťahy nielen k nej ako matke, ale k ženám komplexne.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Žaloba o vrátenie daru

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 630

13. Náklady podľa § 380 ObchZ sa nemusia týkať len vecí, ktoré boli poškodené; môžu zahŕňať aj náklady na overenie, či škoda nevznikla aj na iných veciach

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Cob/65/2024 zo dňa 8. 10. 2025

Anotácia:

Rozhodnutie odvolacieho súdu sa zaoberá posúdením vecnú správnosti prvostupňového rozsudku v spore o náhradu škody vzniknutej v súvislosti so železničnou nehodou pri posune súpravy. Predmetom prieskumu bolo najmä to, či vynaložené náklady na bezpečnostnú a komisionálnu prehliadku aj pri tých vozidlách, ktoré neboli priamo poškodené ani sa nevykoľajili, predstavujú škodu a výdavky v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou.

Právna veta:

- I. Ust. § 380 Obch. zák. nepodmieňuje, aby vynaloženie nákladov poškodeným sa týkalo len tých vecí, ktoré boli pri škodovej udalosti fyzicky poškodené, resp. zničené, o to viac v situácii, ak žalobca vynaložil náklady na zistenie všetkých 4 vozidiel, ktoré sa priamo týkali škodovej udalosti, za účelom posúdenia či si tieto vozidlá vyžadujú opravu alebo nie.
- II. Náklady na komisionálnu prehliadku všetkých 4 vozidiel je nutné považovať za výdavky v zmysle § 380 Obch. zák., ktoré vznikli žalobcovi v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou, ktorú zapríčinil žalovaný. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne ustálil, že železničné koľajové vozidlá z dotknutej vlakovej súpravy ... boli zaradené do vlakovej súpravy, ktorá bola vykoľajená, a bolo nevyhnutné zistiť, či aj tieto vozidlá sú naďalej spôsobilé prevádzky v osobnej doprave bez potreby ich opravy tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť železničnej dopravy a predovšetkým bezpečnosť cestujúcich v osobnej doprave.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Náhrada škody

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb.

14. Platnosť dohody o urovaní, ak sa ňou vysporiadava pôvodne neplatná zmluva; ochrana spotrebiteľa musí byť zachovaná, aj keď kvázipodnikateľ nemá oprávnenie na podnikanie

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 17Co/30/2025 zo dňa 30. 06. 2025

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o zaplatenie peňažnej čiastky. Žalobca uplatnený nárok opieral o dohodu o urovaní, ktorou mali byť vysporiadané práva a povinnosti dlžníka a veriteľa zo zmluvy o pôžičke. Žalovaný v konaní spochybnil existenciu záväzku zo zmluvy o pôžičke; na druhej strane však pripustil, že dohoda o urovaní bola uzatvorená, avšak podľa jeho slov pod nátlakom a pod stresom. Súd 1. inštancie uzavrel, že nátlak pri uzatváraní dohody o urovaní nebol v konaní riadne dokázaný, na druhej strane však vyšlo najavo, že žalobca pôžičku poskytol za podmienok obchádzajúcich predpisy o spotrebiteľských úveroch, pretože podobné pôžičky poskytoval systematicky a pravidelne za účelom dosahovania zisku aj spotrebiteľom, hoci na takúto činnosť nemal príslušné povolenie. Súd teda uzavrel, že keďže pôvodná zmluva o pôžičke nebola platná, nebola platná ani dohoda o urovaní.

Krajský súd Trenčín však s názorom súdu 1. inštancie nesúhlasil. Uviedol, že neplatnosť pôvodného záväzku nemá vplyv na platnosť dohody o urovaní. Zároveň však upozornil, že ochrana spotrebiteľa musí byť zachovaná aj vtedy, keď osoba formálne nemá postavenie dodávateľa (podnikateľa) len preto, že nezískala príslušné oprávnenia pre výkon podnikateľskej činnosti, ak ju fakticky vykonáva.

Právna veta:

- I. Urovanie nie je vylúčené ani v prípade, ak je dotknutý záväzok súdne nevymáhateľný, neplatný, alebo dokonca domnelý.
- II. Až pri riešení otázky platnosti dohody o urovaní vstupuje do hry otázka spotrebiteľskej povahy záväzku, ktorá podľa názoru odvolacieho súdu je daná aj v prípade neoprávneného podnikania obchodníka (ak je tu samozrejme na druhej strane postavenie spotrebiteľa).

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Právne úkony, Ochrana spotrebiteľa

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 52 ods. 3, § 586
513/1991 Zb. – § 3 ods. 1

15. K náhrade nemajetkovej ujmy spôsobenej úmrtím blízkeho v dôsledku pracovného úrazu, ak úraz zavinil zosnulý

Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 8Co/157/2024 zo dňa 8. 8. 2025

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch iniciovanom pozostalým bratom zamestnanca, ktorý zomrel na následky pracovného úrazu. V rámci dokazovania bolo z protokolu inšpektorátu práce a znaleckého posudku zistené, že zamestnávateľ zosnulého ani jeho ostatní zamestnanci v súvislosti so vznikom pracovného úrazu neporušili nijaký právny predpis ani predpis ohľadom BOZP; príčinou úmrtia brata žalobcu bola skutočnosť, že on sám nedodrжал pravidlá BOZP týkajúce sa obsluhy a pohybu okolo pracovného stroja. Súd 1. inštancie preto žalobu zamietol. Žalobca v odvolaní namietal, že pri zásahu do osobnostných práv zákon nevyžaduje zavinenie zodpovednej osoby; pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv spôsobený niekým, kto bol právnickou osobou použitý na realizáciu jej činnosti, je potrebné tento zásah pričítať právnickej osobe, ktorej vzniká objektívna zodpovednosť.

Krajský súd Košice dal žalobcovi za pravdu a rozsudok súdu 1. inštancie zrušil. Ak už súd skonštatoval, že k zásahu došlo, nie je podľa neho z hľadiska objektívnej zodpovednosti podstatné, že ho zavinil zosnulý brat žalobcu; relevantné je, že za jeho konanie ako zamestnanca zodpovedá práve žalovaný ako jeho zamestnávateľ. Na druhej strane však súd upozornil, že ak si brat žalobcu smrť zavinil výlučne sám, nemusí byť náhrada nemajetkovej ujmy napokon priznaná.

Právna veta:

- I. Predmetom tohto konania je nárok žalobcu podľa § 13 OZ na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla zásahom žalovaného do jeho osobnostných práv chránených §-om 11 OZ v dôsledku smrteľného pracovného úrazu jeho brata. V konaní nebolo sporné, že k zásahu do osobnostných práv žalobcu v dôsledku smrteľného pracovného úrazu jeho brata došlo. Taktiež nebolo sporné, že škodcom bol žalovaný, keďže k smrteľnému úrazu brata žalobcu došlo počas pracovnej doby pri výkone jeho práce. Súd prvej inštancie správne ... konštatoval, že občianskoprávna ochrana osobnosti je založená na objektívnom zodpovednostnom princípe, z čoho vyplýva, že na vznik zodpovednosti sa nevyžaduje subjektívny predpoklad v podobe zavinenia toho, kto neoprávnený zásah do osobnostného práva vykonal. Zavinenie škodcu teda zákon nevyžaduje, t. j. nevyžaduje ani porušenie právnych predpisov zo strany zamestnávateľa (žalovaného). Súd prvej inštancie teda aj keď správne zistil skutkový stav, nesprávne ho právne posúdil, keď žalobu zamietol z dôvodu, že žalovaný nezavinil smrteľný úraz brata žalobcu, ale tento si úraz zavinil sám. Teda vec posúdil iba na základe subjektívnej zodpovednosti, ktorá je v tomto prípade vylúčená.
- II. Nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (primerané finančné zadostučinenie) posúdi podľa kritérií pre posúdenie miery závažnosti vzniknutej nemajetkovej ujmy, pričom ale súčasne zväži okolnosti, pri ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti žalobcu. Iba v prípade bezpečného preukázania výlučného zavinenia vzniku smrteľného úrazu bratom žalobcu, môže súd nepriznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana osobnosti, Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 11, § 13 ods. 2, § 420 ods. 2